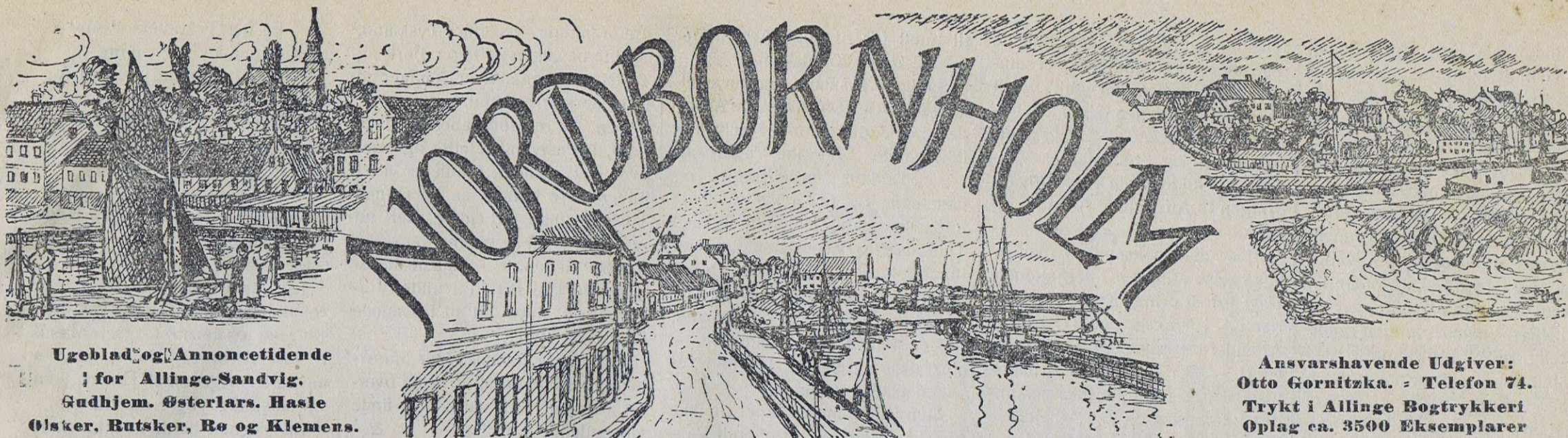

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem. Østerlars. Hasle
Ølster. Rutsker. Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgever:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 105

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - - - - 6 Ø.

Fredag den 3. Januar

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1930

Sjyng!

De jælper inte aa stønna
aa synes Varden e traang;
de sækert vil bær saj lønna
aa sjynga enj årti Saang.

Ja, sjyng imæns ni e unga,
gamla faa au nynna me.
Di Vizer ni inte ska sjynga,
som næt aa got svinar te.

Sjyng ver dit Arbaj, båg Plauenj,
saa gaar'ed saa læt, ska ni se.
Sjyng saa de svårar fraa Skauenj
aa Øjen lyes derte.

Sjyng, naar du sidder jemna,
aa Minjstij du hår paa Knæ.
Ota de Lokkan kanj fremma,
naar Saanginj kanj andra glæ.

Aa naar a Maarnsoln hon sænner
set Lys auer Mark aa Vaang;
din Tåнка fraa Maarkjed saj venner
aa hælsar Dånj me enj Saang.

Naar de mo Sjumningen lakkar,
sjyng lisom Paulana; glå
i Saangenj Vaarharre di takkar
for Røddanj aa Mågan di hå.

Naar ja faar utjænt herneræ,
ska vanra herfraa enj Gaang,
naar ente ja sæl kanj mera,
saa sjyng maj enj hæiluer Saang.

Otto Lund.

Grundtvig's Barndom og tidligste Ungdom.

(Fortalt for Børn.)

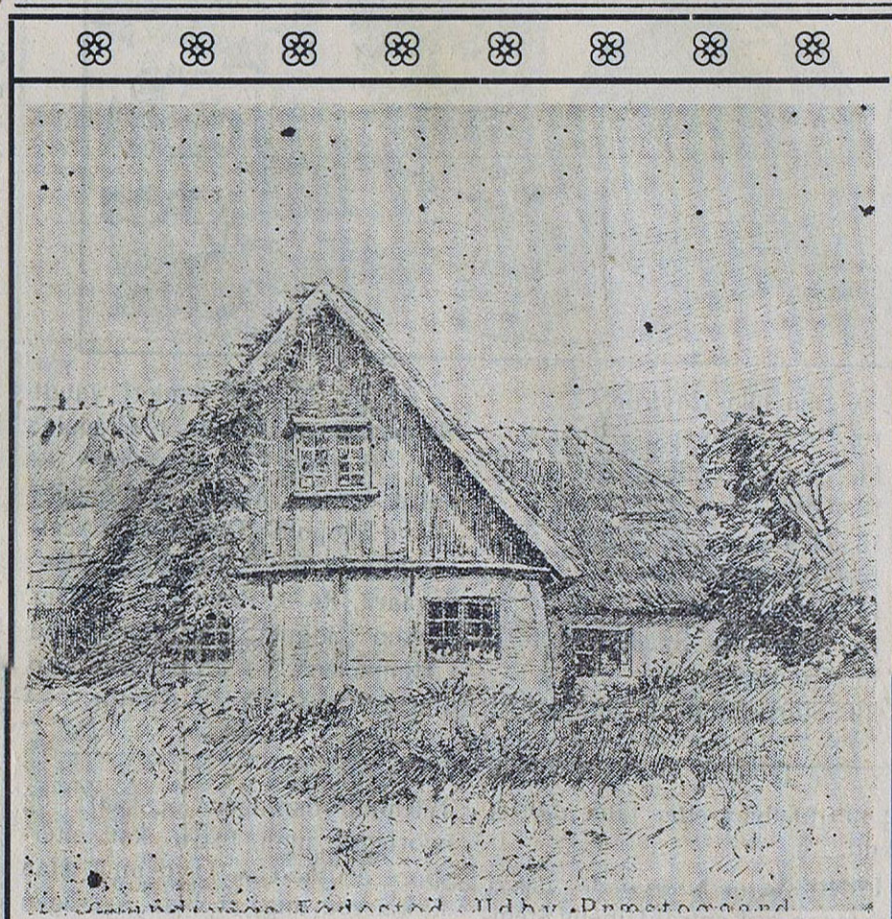
Kimer, I Klokke, nu sluktes
en Sol over Mulde,
længe den kæmped mod Mørket
med Straalerne fulde,
sildig den sank,
stor i sin Nedgang og blank.
Æren er Guds i det høje.

Saaledes sang Digteren Hostrup
ved Grundtvigs Død og gav derved
et sandt Udtryk for Grundtvigs
Liv og Virke. I en stærkt
rationalistisk præget Tid stod
Grundtvig som Kæmpen, der i
Menneskealdre stemte op mod For-
nuft-Kristendommen og hævdede
den rene bibelske Lære.

Han var af gammel Præsteslægt
paa Faderens Side; thi baade hans
Fader, Bedstefader og Oldefader
var sjællandske Præster. Bedstefa-
deren, Otto Grundtvig, var en kær-
nesund og kraftig Natur. Tidlig
blev han forældreløs; men gode
Mennesker holdt ham i Roskilde
Skole, saa han oplærtes til Præst.
Hans Skolegang var dog tung og
trang; thi han maatte for det meste
selvsørgefor sit Underhold. Mången
Skilling tjente han som Spillemand
ved Bøndergilder og en Del ved
at bære Vand til Folk fra Hellig
Korsens Kilde. — I Aaret 1732 blev
Otto Grundtvig Præst paa Sejro.
Sejringerne var dengang kendt for
deres Haardhed, Drikfældighed og
Umedgørlighed, og de forsøgte
bogstavelig at sætte ham Kniven

for Brystet. En Dag, Præsten gik
til Kirken, var der et vældigt Spek-
takkel i Kroen. Præsten gik ind
for at tale Urostifterne til Rette.
En af disse sprang mod ham med
dragen Kniv; Præsten rev hurtigt
sin Præstekjole op og bad ham

og viljestærk Kvinde, viljestærk
indtil Stædighed; hun elskede sin
stiltfærdige Mand og sine Børn og
var alt for sit Hjem. Af Udseende
var hun bleg paa Grund af sit
svagelige Helbred. Hendes Broder
den bekendte Overlæge ved Fre-

Grundtvigs Barndomshjem.

støde til i hans blottede Bryst. Dette
vovede Slagsbroderen dog ikke,
hvorfor Grundtvig udbød: „Din
Kujon, som nok tør true, men ikke
stikke til.“ Derefter greb han Fy-
ren, fravristede ham Kniven og
sendte ham paa Hovedet ud gen-
nem det aabentstaaende Vindue.
Se, fra den Dag af bar Sejringerne
Respekt for deres Præst, i de sidste
Aar ærede de ham som en Konge.
— „Ja,“ siger Sønnesønnen, „saa
sent som omkr. 1814 rejste Oldin-
ger fra Sejro sig op i Baaden og
blottede Hovedet, naar Otto Grund-
tvigs Navn blev nævnt.“

Otto Grundtvig havde 5 Børn.
Mellem disse var Datteren Frede-
rikke Severine, der blev gift med
Præsten Nikolaj Edinger Balle, den
senere Biskop, og Sønnen Johan,
der blev gift med Katrine Marie
Bang og Fader til Nikolaj Frede-
rik Severin Grundtvig, som altsaa
blev opkaldt efter sin Faster og
hendes Mand, Sjællands Bisp.

Grundtvigs Fader hørte til de
stille i Landet. Han var Præst i
over 50 Aar paa Sjælland og skil-
dres af Sønnen som en gammel-
dags-troende Lutheraner, der levede
efter sin Forkyndelse, var rund-
haandet mod enhver fattig, der
meldte sig ved hans Dør, skønt
han alle Dage selv var en fattig
Mand. Moderen, Kathrine Marie
Bang, hørte til de Hviders Slægt,
hvis ypperste Skud vel nok var
den fra Valdemarernes Tid berømte
Biskop Absalon. Hun var en klog

deriks Hospital, F. L. Bang, gav
hende det Raad at ryge Tobak.
Dette Raad fulgte hun uden Hen-
syn til, hvad Folk sagde. Hende
mente Grundtvig selv, han lignede
mest, og hun var ogsaa den, der
var mest for ham i hans tidlige
Barndom, som rimeligt er.

Faderen var en „Bogorm,“ der
mest holdt sig paa sit Kontor og
lod Moderen om Opdragelsen af
Børneflokken, om Præstegaards-
avlingen, Tjenestefolkene, Gæstfri-
heden, og hvad der nu ellers kunde
være at varetage i et Datidens
Præstehjem.

Hun underviste selv sine Børn,
til de var omkring 9—10 Aars Al-
deren, da blev Sønnerne sendt hjem-
me fra for at faa videre Undervis-
ning; thi at studere til Præst var
det Maal hun stillede sine Sønner
som noget givet, de skulde naa.

Den yngste af Sønnerne, hvis
Navn vil være kendt af ethvert
Barn i Dannevang, saa længe det
danske Sprog klinger, og Bøgene
løves, lærte kun under Ve og Graad
de vanskelige Bogstaver at kende.
Han syntes at have et tungt Nemme;
men før hun vidste af det „lærte
han som en Leg sin Bog,“ Han
var ligesom Faderen en „Bogorm“
fra Barnsben. Da han godt og vel
fik lært at mestre Bogstaverne,
tog han fat paa Badens Historie,
som han fandt temmelig kortfattet
og tør, medens Kalls Verdenshi-
storie tiltalte ham stærkere; thi
den var skrevet med saadanne

artige Sving. Bedst syntes han dog
var „Suhnes den vakre Bog om
Nord.“ Denne Bog gav ham Lyst
til at læse mere Danmarkshistorie,
og nu maatte Fader Johan, som
trods sin Fattigdom ejede et ret
betydelig Bibliotek, rykke frem
med nogle svære Folianter, som
Drengen med Møje mægtede at
lægge op paa det lille Bord, hvor
han havde sin Læseplads. Han
læste endvidere Holbergs Kirke-
historie, og den interesserede ham
levende; men desværre sluttede
den ved Reformationen, og der
stod den lille Grundtvig pludselig
ganske betuttet og kunde ikke kom-
me videre, men smilende ad sin
lille Søns Jammer, hentede Fader
Johan en Bog fra sit Studerekam-
mer, der ene og alene handlede
om Luther og hans Kamp mod
Pavevældet. At man saadan gjorde
en hel Bog om blot en enkel Mand,
havde den lille Grundtvig aldrig
tænkt sig Muligheden af, og Bo-
gen fængslede ham i den Grad,
at man maatte trække ham fra den
til Maaltiderne for dog ogsaa at
faa pnttet en Smule legemlig Føde
i ham.

Det var lykkelige Barndomsaar
den lille Grundtvig levede i Fader-
hjemmet i Udby Præstegaard, og
nogle af hans skønneste Digte er
viet denne Barndommens første
idylliske Tid.

Som 9aars Dreng blev han sendt
over til den jyske Præstegaard i
Tyregod ved Vejle. Her tilbragte
han 6 Aar hos Pastor Laurits Feld,
der ogsaa havde undervist Grund-
tvigs ældre Brødre og ført dem frem
til Studentereksamen. Pastor Feld
var noget gammeldags i sin Un-
dervisning som i sin Levemaade.
Han underviste et Par jævnaldrene
Drenge sammen med Grundtvig,
og da Pastor Feld var ugift, var
hans hjemlige Pligter kun faa,
hvorfor han sammen med Dren-
gene vandrede meget omkring til
Bønderne og Haandværkerne og
gav derved sine Elever et ansku-
eligt og levende Billede af det
praktiske Folks Tankemaade, Le-
vesæt og Gøremaal, noget der fik
stor Betydning for „Bogormen“
Grundtvig som Digter og Taler.

Da Grundtvig var naaet 15aars
Alderen fulgte Pastor Feld sin Elev
til Aarhus, hvor han blev indmeldt
i Latinskolen. Her tilbragte han
2 Aar med at forberede sig til
Studentereksamen. Rektor (Første-
læreren) kunde aldeles ikke styre
Drengene og som Følge deraf
heller ikke lære dem noget. En
Gang greb han til det fortvivlede
Middel at paakalde Drengenes Med-
lidenhed. Grædede sagde han til
dem: „Hvad har jeg gamle Mand
dog gjort jer, at I vil behandle mig
paa denne skammelige Maade.“ —
Selvfølgelig hjalp det intet; thi
Drenge kan være nogle ubarm-
hjertige Krabater, naar de mær-
ker, de har Magten.

Andenlæreren derimod kunde
magte Drengene, og det var da
navnlig hans Arbejde, der reddede
dem til Studentereksamen. Skole-
tiden i Aarhus var den mørke
Tid i Grundtvigs Ungdomsliv. Han
henfaldt til Driveri, Kortenspil og
Tobak. Sin Barnetro tabte han gan-
ske, og Historien, som han kunde
langt grundigere end sine Kam-
merater, skammede han sig ved.
Præsterne ved Domkirken narrede
han for deres Højtidsoffer. Her var
han dog undskyldt; thi „Arven i
hans Præsteslægt tyngede ej paa
Verdens Vægt.“

De store Tragedier, der i de
Tider udspillede paa Verdensa-
renaen: den franske Revolution,
Napoleons eventyrlige Kamp, Sla-
get ved Abukir o.s.v. gik spor-
løst hen over hans Hoved. Som
17aarig drog han til Hjemmet i
Udby og ledsaget af Faderens og
Moderens Velsignelse og Forbøn-
ner videre til København for at
underkaste sig Studentereksamen.
Denne bestod han i Aaret 1800
med Udmærkelse i Latin og før-
ste Karakter i alle de øvrige Fag
undtagen Herrens Modersmaal:
Hebraisk, hvor han maatte nøjes
med anden Karakter.

I sin Studentertid i København
levede den unge Grundtvig et til-
bagetrukket Liv. Paa Universite-
tet kom han sjældent. Forelæs-
ningerne kedede ham ved deres
Tørhed. Ingen af Professorerne for-
maaede at fængsle ham, ikke en-
gang Professor Gamborg, der sy-
nes at have været en snurrig Fæt-
ter. Morsomt er hans Forslag om
at forbedre Fuglesangen i vore
Skove: Man skulde lade Spurve-
æg udruge af Kanariefugle, og
naar saa disse havde lært Spur-
veungerne at synge, skulde de
slippes ud til de andre Fugle paa
Mark og i Skov og der lære fra
sig. — Som sagt Grundtvig mødte
sjældent paa Universitetet, men
læste Teologi paa egen Haand eller
bistaaet af Manuduktører d. v. s.
private Lærere.

Allerede i Aaret 1803, 20 Aar
gammel, bestod han teologisk Em-
bedseksamen med første Karakter;
men hans akademiske Løbebane
endte uden Tro og uden Aand.

Han fik dog noget mere ud af
sin Studeretid i København end
Embedseksamen; thi i Andledning
af Englændernes Bombardement
paa København i Aaret 1801, lærte
han en ung juridisk Student at
kende, nemlig Bornholmeren Peter
Nikolaj Skovgaard. Denne unge
Bornholmer var en Napoleon i
Bøgernes Verden, og Grundtvig,
der i Aarhus var blevet forhaanet
for og selv havde skammet sig over
sin betydelige historiske Viden,
maatte nu skamme sig over sit
Udkendskab til Historien. P. N.
Skovgaard henviste ham til at stu-
dere Sakse, Snorre, de islandske
Sagaer og andre Kildeskrifter til

den historiske Litteratur. Bøger som Grundtvig hidtil kun havde kendt af Navn, men som han efterhaanden stiftede meget nøje Bekendtskab med. Omtrent samtidig opslog Grundtvigs Fætter, Henrik Steffens, sin Lærestol paa det halvvaagne københavnske Universitet, og nu stiftede Grundtvig gennem Fættens Mund sit første Kendskab med den tyske Romantik. Steffens forkyndte Længselen og det hellige Vemod som den egentlig religiøse Grundstemning hos et Menneske. Fra Romantikken udgaar en ny Digting, en ny Kunst, en Reformation af Sprøgforskningen o. s. v. Grundtvig fik ogsaa lært af Steffens, at man godt kan tale fra et Kateder uden at kede sine Tilhørere, ja, fik egentlig først nu Forstaaelse af hvilken Magt, der kan være i det mundtlige, „levende“ Ord i Modsætning til det skrevne, som altid kun er en Skygge af det mundtlige. Steffens kom og forsvandt som et Aandesyn, siger Grundtvig, og godt er det; thi ellers havde han forskruet Hovedet paa mangen en ubefæstet Yngling. Mangt et Frø-korn havde han dog saaet, som efter hans Bortrejse voksede sin stille Vækst og satte de skønneste Frugter. (jvf. Oehlenschläger)

H. P. Kofoed.

Ungdom og Udlængsel.

Undrer mig paa, hvad jeg faar at se over de høje Fjælde

Hvor sammensat den menneskelige Natur end er, Længselen efter det nye og ukendte har gennem Tiderne været den Drivfjeder, der betød mest for Ungdommens Udvikling, den er saa nøje knyttet til den opvoksende Slægt; den lærer Barnet og kravle, og næppe kan det stavre rundt paa de buttede Ben, før det er paa Færde alle Vegne til Skræk og Uro for dets mødrende Ophav, der aner alle de Farer, der lurar paa den kære Pode. Hele Opvæksten igennem gaar Barnet paa Opdagelsesrejse, først i Hjemmets Stuer, der er som en hel lille Verden for det, senere i Gaard og Have og videre ud paa Vej eller Gade, frejdigt stavrende afsted, lidet ænsende de Farer, som i Form af Trapper, Grøfter, Cyklister, Biler og Vogne kan møde det paa Vejen ud mod ukendte, dragende Maal.

Allerede i 6-7 Aars Alderen slutter de smaa sig sammen i Bander og foretager længere Udflugter paa egen Haand; udstyret med en forbløffende Fantasi oplever de deres Eventyr og ønsker ingen Indblanding af de voksne. De gaar paa Opdagelsesrejser, leger Skjul, Røvere og Soldater, og kommer de ned til Stranden, kan de i Timevis more sig med at kaste smaa Pinde eller Papirbaade i Vandet og se dem drive med Strøm og Vind. Papirbaadene afløses snart af et „rigtigt“ Skib med Sejl, og nu gaar Turen til fremmede Lande, Tankerne tager Fart.

Man kan drage Sammenligninger mellem Børnenes Leg og vore Forfædres Liv og Virke, kulturelt set; det er Udriften, der ligger dem i Blodet.

Det er en sund og levedygtig Ungdom, der har Udlængsel. — Historien bevidner det: Folkevendingerne, Vikingetiden, Korstogene, hvad var de andet end Ungdommens Trang til at se noget andet og mere end den snævre, afstakne Plet, der kaldes Hjemmet. Denne Trang, der gennem Generationer var opstemmet, indtil den pludselig brød løs og flød ud over alle Grænser. I Middelalder-

rens omvandrende Riddere, Skjalde og Landsknægte finder vi det samme, Udlængselen har altid været til Stede. Vi træffer den i de forrige Aarhundreders Laugskikke, Svendenes og Studenternes Vandreaar, Guldfeberen og Udvandringen til Australien, Amerika og Afrika.

Med den voksende Arbejderbevægelse stiftedes Internationale 1864 for at bringe Karl Marx Teori ud i Praksis under Parolen: Arbejdere i alle Lande, forener eder! — Der oprettedes Arbejdsløshedskasser og Rejsekasser under Internationale, saa Arbejderne kunde rejse fra By til By, fra Land

til Land for at søge Arbejde og udvide deres Kundskaber.

Særlig i Tyskland tog Bevægelsen Fart, der var ikke en Arbejder med Agtelse for sig selv, der ikke havde taget sine Vandreaar.

— Saa kom Verdenskrigen og dæmmede op for Rejselysten, de forskellige Lande isolerede sig med Toldmure og Pasbestemmelser, der umuliggjorde al Samkvem. Ogsaa Amerika drejede Nøglen om. Canada er nu næsten det eneste Land, der er aabent for Udvandrere. — For den rejselystne Ungdom er Tiden ikke gunstig.

Men Ungdommen lader sig ikke kue, der oprettes nu overalt Van-

dreforeninger — særlig i Tyskland, Spejderbevægelsen tager Fart, og Turisterne drager hver Sommer ud i stedse større Antal.

Den Tid er forhaabentlig ikke fjern, da Pastvangen lettes og Samkvemet mellem Landene atter bliver mere intimt, saa de mange Tusinde unge Arbejdere, der nu er tvungne til Ledigang og skrap Kontrol indenfor Arbejdsløshedskasserne, kan faa Luft under Vingerne og flyve ud til fremmede Lande og Riger.

Karl Marx geniale Ideer om Arbejdernes lige Ret til Arbejde overalt i Verden kan maaske nu finde sin endelige Løsning. &

Løsning af „Nordbornholm“s Præmieopgave.

- Nr. 1. Historien om en Moder.
„ 2. Hyrdinden og Skorstensfejeren.
„ 3. Den gamle Gadelygte.
„ 4. Fyrtøjet.
„ 5. Springfyrene.
„ 6. To Jomfruer.
„ 7. Den lille Pige med Svovlstikkerne.
„ 8. Hyldemor.

- Nr. 9. Den lille Havfrue.
„ 10. Prinsessen paa Ærten.
„ 11. Den flyvende Kuffert.
„ 12. Ole Lukøje.
„ 13. Den grimme Ælling.
„ 14. Tommelise.
„ 15. Nattergalen.
„ 16. Nissen og Spækhøkeren.
„ 17. Grantræet.
„ 18. Store Klaus og lille Klaus.

Af de 3 Bogpræmier vandt **M. Henriksen, Allinge** 1. Præmie: Edv. Egeberg „Bromanden“. — **Petra Jensen, Allinge** 2. Præmie: Svend Leopold „Den sidste Excellence“. — **Ole P. Grønbech, Smødegård, Rø** 3. Præmie: J. Anker Larsen „Sagnet, som vokser ind i Himmelen“. — Præmierne kan afhentes paa Bladets Kontor.

Dramaet i Telefonen.

—o—

Jeg var dengang begyndt at skabe mig en Løbebane som Journalist i New York. Det er saa længe siden, at Telefonvæsenet endnu brugte Luftledninger i Stedet for underjordiske Kabler. En Decemberraften, da det var ganske usædvanlig koldt, tog jeg min Telefon for at ringe mit Blad op. Centralen svarede ikke straks, men et Øjeblik efter hørte jeg to Stemmer i Telefonen, en Mands og en Kvindes. De vekslede nogle Ord i en dæmpet, ophidset Tone. Øjensynlig stod de i Nærheden af en Telefon, som var løftet af, og der var indtruffet en Krydsning. Kvinden hviskede noget til Manden, og derefter hørte jeg en Dør knirke. Et Øjeblik efter blev en anden Dør aabnet, og en dyb Mandsstemme raabte:

— Hvor er han?

— Men kære John! Det var Damens Stemme. Hvad mener du?

— Jeg ved, han er her. Hvor har han skjult sig?

Saa blev atter en Dør aabnet, og en anden Mandsstemme, lysere i Klang, sagde:

— Jeg er her. Hold Dem til mig og lad hende i Fred!

Der begyndte et voldsomt Skænderi mellem de to Mænd. Saa kom Lyden af Møbler, der væltedes. Jeg kunde skelne tunge, pustende Aandedrag af de to Mænd, som aabenbart var i rasende Kamp med hindanden. En Kvinde skreg, og en Dør blev smækket i. Hun havde aabenbart forladt Kamppladsen.

Brag efter Brag af knuste Møbler vidnede om Slagets Gang. Saa hørte jeg Manden med den dybe Stemme bryde ud i et Raab,

og umiddelbart efter faldt der et Skud.

I det samme summede det i Telefonen, og Centraldamens Stemme sagde: Central!

Jeg lagde Telefonen paa og blev et Øjeblik staaende med heftigt bankende Hjerter. Det var klart, at jeg tilfældigt havde været Hørevidnet til et Skindsygedrama, maaske med dødeligt Udfald. Men hvor foregik det? Hvem var de kæmpende Mænd og Kvinden? Hvorledes skulde jeg komme paa Spor efter, hvad det var for en Ledning, der havde krydset min? Og hvad var Anledningen til Krydsningen? Det slog mig, at her laa et glimrende Stof til min Avis, en Sag, jeg kunde „slaa mig op paa.“ Tilfældig saa jeg paa Termometret udenfor mit Vindue. Det viste nøjagtig 30 Graders Kulde.

Næste Dag blev Liget af en ung Læge, Dr. Henry Savage, fundet ved Kørebanen i Central Park, dræbt af et Skudskaar i venstre Tinding. Politiet arbejdede forgæves med Opklaringen af denne Forbrydelse. Paa mit Blads Vegne fulgte jeg Sagen og fik blandt andet at vide, at den dræbte Læge havde Ord for at være en stor Don Juan. Hans Praksis faldt mest blandt Overklassens Kvinder, og der ymtes om, at han havde haft flere tvivlsomme Historier med kvindelige Patienter. Jeg var øjeblikkelig overbevist om, at han var Manden med den lyse Stemme, som jeg havde hørt i Telefonen, og jeg satte nu alle mine Kræfter ind paa at faa opklaret, hvor Dramaet var foregaaet. Først satte jeg mig i Forbindelse med en kendt Telefonekspert, og uden at indvie ham i Sagens Enkeltheder udfrittede jeg ham om, hvorledes

Telefonkrydsninger opstaar, og hvorledes man bedst kan efterspore en saadan Krydsning. Han forklarede mig, at hvis Aarsagen ikke ligger i, at en Traad ligefrem falder ned, kan Krydsninger opstaa ved stærke Temperatursvingninger, enten ved stærk Kulde, der forkorter Traadene, eller ved stærk Varme, der forlænger dem.

— Hvis en Krydsning opstaar ved en bestemt, unormal Temperatur, sagde han, er det sandsynligt, at Krydsningen vil gentage sig, naar nøjagtig den samme Temperatur paany indtræder.

Jeg tænkte paa de 30 Graders Kulde og besluttede at holde Vagt ved min Telefon, naar mit Termometer igen viste denne ikke almindelige Kuldegrad. Der var nu indtraadt en forholdsvis mild Periode, og jeg blev altsaa nødt til at vente.

Men omtrent en Maaned senere begyndte Temperaturen atter at falde, og en sen Eftermiddag saa jeg, at Kviksolvet i mit Termometer langsomt nærmede sig de 30 Grader under Nulpunktet. Jeg satte mig ved min Telefon og ventede. I samme Øjeblik, Kviksolvet udenfor mit Vindue viste minus 30, løftede jeg min Telefon af og ventede. Centralen svarede ikke, og mit Hjerter begyndte at banke. Der var øjensynlig Krydsning paany. Jeg sad med Telefonen for Øret vel en halv Time, saa snurrede det i Traaden, og der lød en Stemme, den dybe Mandsstemme, som jeg huskede saa godt: Hallo!

— Central! svarede jeg frækt.

Den dybe Stemme opgav et Nummer, som jeg gentog, hvorefter jeg sagde: Klar!

— Er det Travellers Klub? — spurgte den dybe Stemme.

— Javel! svarede jeg med fordrejet Røst.

— Det er Advokat Casper — sagde den dybe Stemme. Ved De, om Dr. Morris er tilstede?

— Jeg skal se ad, svarede jeg, hvorefter jeg ganske rolig lagde Telefonen paa, styrtede ned paa Gaden og fik fat i en Vogn.

Jeg var næsten lamslaet. Advokat John Perry Gasper var dengang en af de mest ansete Mænd i New York. Jeg vidste, at han havde en meget smuk Hustru, som var adskillig yngre end han.

Da Vognen holdt udenfor hans Bolig, steg jeg med bankende Hjerter opad Trapperne. Den berømte Mand modtog mig yderst affejende, da han hørte, jeg var Journalist.

— Jeg modtager kun Pressen paa mit Kontor, sagde han.

— Men det er et privat Angående, sagde jeg og saa ham lige i Øjnene.

Saa fik jeg Adgang til hans Bibliotek.

— Skynd Dem! sagde han. Jeg er optaget. Hvad er det, De vil tale med mig om?

Om Drabet paa Dr. Henry Savage, sagde jeg fast.

Han saa paa mig uden at foretrække en Mine.

— Hvad vedrører det mig?

— Det var Dem, der dræbte ham.

— Hvad vover De at paastaa?

— Jeg hørte det hele i min Telefon. Der var en Krydsning den Aften ligesom nu for et Øjeblik siden. Det var mig, De talte med før, da De bestilte Travellers Club.

Advokaten stirrede paa mig et Par Sekunder. Saa tog han sin Checkbog frem.

— Hvor meget? spurgte han koldt.

— Nej, ikke saaledes! sagde jeg, Men De forstaar. Det er journalistisk Interesse, der har faaet mig til at efterspore denne Forbrydelse.

— Nuvel! sagde han efter et Øjebliks Betænkning. De skal faa Sandheden at vide. Dr. Savage var en Slubbert. Han søgte at forføre min Hustru. Jeg lagde en Fælde for ham og overraskede ham. Vi kom i Haandgemæng, han trak en Revolver, og jeg slog den til Side. Skuddet ramte ham i Tindingen. Dette er den hele og fulde Sandhed, og nu kan De gaa til Politiet eller deres Blad, hvis De har Lyst. Farvel!

Men jeg gik hverken til Politiet eller til Bladet. Hele Natten overvejede jeg Sagen og kom til det Resultat, at Hemmeligheden skulde være begravet, saa længe Advokat Gasper levede. Og denne Beslutning har jeg holdt.

Julius Chambers.

Ved Nytaar.

—o—

Som en Viser paa en Korsvej Nytaars-Kvælden plantet staar, peger ud mod Fremtids Dage, og i samme Nu tilbage mod det nys forsvundne Aar. Ud i Taagerne det gaar, — næppe Julebarnet vugges, førend Aarets Fakkelt slukkes,

Aaret dør, men Arven bliver, Sæt til Smil, dog mest til Graad, skønt de tusind Ting vi haabe, ved vi, Eftermandens Kaabe væves af hans Formands Daab. Hjertet bærer med sin Braad, — ny er Vejen, vi skal vandre, men vi selv blev ej til andre.

Gud ske Lov, at gennem Taagen Julebarnet med os gaar. Thi ved ham vi kan fornyes, — selv om snetung Himlen skyes, bringer Solskin han og Vaar, Han er Verdens nye Aar.

Han er Vejen, vi skal vandre, han kan Mennesker forandre.

Chr. Richardt.

Nedenstaaende Opgave løses, idet man i de tomme Rubriker over Tallene skriver et Bogstav, saaledes at disse efterhaanden danner de Ord, der stilles i Opgaven. Tilsammen skal disse Ord ikke danne nogen Mening, men derimod griber de enkelte Opgaver ind i hinanden, saaledes at Slutningen paa hvert Ord danner Begyndelsen paa det næste.

Opgave Nr. 42.

- 1—5 By i Baltikum.
- 3—8 De gamle Nordboeres Himmerig.
- 6—10 Et muntert Udraab.
- 9—15 Stedet for den sidste Fredsslutning.
- 14—17 By i Alaska.
- 16—19 Et Ord, der bruges baade i Forbindelse med at fiske og med en Slæde.
- 18—24 Klæbestof
- 22—29 Her hviler Dronning Dagmar.
- 27—31 Kælenavn til en Bjørn.
- 30—35 Nævnes i Historien sammen med Christian II.

Stjernernes Antal.

Ser man en stjerneklar Nat op paa Himlen, faar man Indtryk af at se Millioner af Stjerner. Det er dog en forkert Opfattelse. Med blotte Øjne kan man paa hele Himmelmuen i det højeste se 5 — 6 Tusinde Stjerner. Da nu i et vist Øjeblik kun omtrent Halvdelen af disse er over Horisonten, kan man anslaa Antallet af Stjerner, som paa en Gang kan ses med blotte Øjne, til højst 2 — 3 Tusinde.

Stjernerne inddeles efter den Lysstyrke, hvormed de viser sig for os, i de saakaldte Størrelsesklasser, saaledes at de klareste Stjerner er af 1ste Størrelse, de noget svagere af 2den Størrelse o. s. v. Stjerner af 6te Størrelse kan netop skimtes med blotte Øjne. En Stjernes „Størrelse“ angivet paa ovennævnte Maade giver jo kun et Begreb om Stjernens tilsyneladende Lysstyrke og har aldeles ikke noget at gøre med Stjernens Dimensioner.

I Nutidens største Kikkerter kan man se Stjerner indtil 18de Størrelse. Deres Antal kan anslaaes til mindst 200 Millioner. Dette Tal

bliver imidlertid mangedoblet, naar man medregner alle de Stjerner, som det er muligt at fotografere med de store, fotografiske Kikkerter. — Jo længere den fotografiske Plade udsættes for Belysning fra Stjernerne i en anden Himmelegn, desto flere Stjerner kommer der efterhaanden Billeder af paa Pladen, og eksponerer man tilstrækkelig længe, kan man faa afbildet Stjerner, som er saa svage, at de ikke kan ses i Kikkerten.

Optællinger paa de fotografiske Plader har i den nyere Tid vist, at Stjernernes Antal maa anslaaes til mindst 1000 Millioner.

En Del Observatorier fra alle Egne af Jorden har forenet sig om ved Fotografiens Hjælp at fremstille en stor Stjernekatolog og et komplet Stjernekort. I Stjernekatologen skal angives Beliggenhed den paa Himmelhvelvningen af alle Stjerner indtil 11te Størrelse; Stjernekortet, der skal omfatte hele Himlen, skal indeholde alle Stjerner indtil 14de Størrelse. Hvilket mægtigt Foretagende, der her i værksættes, forstaar man heraf, at der findes ca. 4 Millioner Stjerner op til 11te Størrelse og over 30 Millioner op til 14de Størrelse. For at udarbejde Katologen maa optages 22,150 Fotografier af Himlen. 18 Observatorier deltager i dette Kæmpearbejde, der blev paa-begyndt for en Aarrække siden, men endnu ikke er fuldendt.

Med næste Nummer af „Nordbornholm“ begynder vi Artikelserien: Med Kajak gennem Europa.

Fest- & Brudegaver

i Guld- og Sølvvarer findes i stort Udvalg.
Conrad Hansen, Tlf. Allinge 140.

Olsker Sygekasse

Resterende Kontingent til Sygekassen for Aaret 1929 maa være indbetalt inden d. 12. Januar, hvis ikke Medlemsretten skal fortabes.
Bestyrelsen.

Biografen.

Søndag Kl. 8

En Kokettes Dagbog

Filmsskuespil i 6 Akter.
En ung Kvindes omtumlede Skæbne
Filmen forbudt for Børn.

Naar De skal avertere, benyt da „Nordbornholm“

Ved De

at „NORDBORNHOLM“ hver Uge bliver trykt i tre Tusinde, fem Hundrede Eksemplarer og kommer til hvert Hjem i Allinge-Sandvig — Tein — Olsker — Rø — Klemensker — Rutsker — Hasle — Gudhjem og Østerlars

„NORDBORNHOLM“ yder Dem derfor flere Fordele end noget andet Blad paa Bornholm. De bør i egen Interesse sende Deres Annonce til „NORDBORNHOLM“. Det er billig Reklame.
Tlf. Allinge 74. Postgiro 14146.

Hjertelig Tak

for udvist Opmærksomhed ved vort Bryllup.

Ella og Ejner Popp.

Med Ønsket om et godt Nytaar og Tak for det gamle.
Cyklehandler Mikkelsen, Allinge.

Rutsker.

At Sogneraadet har anbefalet et af forhv. Vognmand P. Kjeller indsendt Andragende om Bevilling til at drive Beværtning — uden Ret til Udsækning af stærke Drikke — i Ejendommen Matr.-Nr. 106 d af Vang bekendtgøres herved.

Eventuelt Indsigelse i Henhold til § 16 i Lov af 29/3 1924 om Beværtning m. m. maa være indleveret til Undertegnede inden 14 Dage fra Dato

Rutsker den 18. Decbr. 1929

P. S. V.

A. J. Lambrecht.

Rø Husmandsforening.

Foredrag af Konsulent Sunche paa Bendtsens Sal, MANDAG d. 6. Januar Kl. 7.30 prc.

Alle indbydes.

Entre 35 Øre for Ikke-Medlemmer.
Efter Foredraget festlig Sammenkomst for Foreningens Medl.

Olsker Husmandsforening

Foredrag af Konsulent Sunche TORSdag den 9. Januar Kl. 19, hvortil alle indbydes.

Emne: Svine- og Kvægavl.

NB. De Medlemmer, der vil deltage i Regnskabskursuset, bedes give Møde hos C. KJØLLER, Skovfryd førstk. LØRDAG d. 4. Januar Kl. 19 prc.

Bestyrelsen.

Hasle

Nytaarsfest i „Zoar“ MANDAG den 6. Januar Kl. 7.30.

Pastor Viggo Nielsen, Rønne taler og K. F. U. K.s Sangkor synger.

Alle unge og ældre er hjertelig velkomne.

Dukken paa Sygehuset er vundet paa rød Seddel Nr. 12.

Frelsens Hær, Allinge

afholder offentlig Juletræ i Dag Fredag d. 3. Januar Kl. 8 Aften.
Entre 35 Øre (Servering).

Dødsbo-Salg.

To Klædeskabe, en enkelt Seng, tre Stole og et Sybord sælges billigt.

Snedkerm. J. P. Christensens Enke
Tlf. Hasle 90.

En sund Gylte,

farrer den 17. i denne Maaned, er til Salg eller Bytte med en frisk Lødeko eller Kvie.

Svartingehus ved Tein.

En Ko

ønskes til Købs.

Chr. Vesterdal, Olsker pr. Allinge.

Nogle 5-Ugers Grise

er til Salg.

Landlyst, Tein.

Medhjælper

kan paa Grund af Sygdom faa Plads paa

Hyldegaard i Olsker.

Et Par reelle

belgiske Heste

11 Kv. er til Salg eller Bytte med et Par kraftige, reelle Frederiksborg-Heste, samme Størrelse.

Vognmand Jacobsen, Allinge. Tlf. 19

Al Last- og Kreaturkørsel

samt Svinekørsel hver TorsdagFm. Bestillinger modtages.

A. Engel.

Tlf. Rø 46 v.

Har De husket

at tegne Abonnement paa

Nordbornholm

Kun 1 Kr.

Glem det ikke!

Slakteriets Udsalg paa Lindeplads.

Tlf. 45.

Ferske Slakterivarer hver Onsdag og Fredag.

Møllers Bogbinderi

Tlf. 466.

Chr. Dideriksen, Rønne.

Tlf. 466.

Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer.

I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.

Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Ejendomme

købes og sælges.

Mellemstore Landejendomme har jeg særlig Efterspørgsel efter.
Meget lille Honorar.

Ejendomskontoret ved Thor Flygenring, Jernbanevej 2, RØNNE.

Radio!

Tænker De paa at købe Radio?

da bedes De i egen Interesse forhøre Dem om Priser og Betalingsvilkår hos mig.

Apparater demonstreres til enhver Tid og uden Købetvang.

Alt i Radio!

Cyklehandler

A. Mikkelsen,
Tlf. Allinge 102.

Nic. Koefoed,

Skrædder- og Herreekviperingsforretning leverer gode Varer til billige Priser. Tlf. Klemens n. 44 x.

Benmel.

Godt, tørt Benmel er til Salg.
10 Kr. pr. 100 kg. Tlf. 79.

Fodermedelfabrikken, Nyker

Autokørsel.

Jeg anbefaler mig med lukket Chevrolet til meget nedsatte Priser.
Tlf. 56. Th. Pihl, Gudhjem.

Personkørsel

med 6—7 Personers lukket Vogn udføres. Tlf. Allinge 121 kan benyttes. Bedst om Formiddagen.

Anton Andersen ved Stammershalde.

Flytnings-Udsalget

af Damehatte og Galanterivarer er begyndt.

Marckmann, Hasle.

Gør et Besøg

i Undertegnedes Sadelmagerforretning, hvor De vil finde alt i Sædetøj, Kit-Bag, Rygsække og Kurvemobiler. Bilpolstring udføres.

H. P. KOFOED

Tlf. 13

Hasle

Gaa ikke over Aaen efter Vand

Køb Deres Forbrug af Sodavand fra

Mineralvandsfabriken

BORNHOLM

Sandvig

Telefon 25

Flaskerensning og Fabrikation kontrolleres af Allinge Apotek.

Flaskerensningen foregaar under lagttagelsen af de strengeste Krav til Renlighed og Hygiejne.

Ved Fabrikationen anvendes kun de allerfineste Raastoffer.

Produktet staar fuldt ud paa Højde med de oversøiske Fabrikkeres.

Bilkørsel.

Min lukkede 6 Pers. Vogn udlejes til 25 Øre pr. km.

Ludvig Dellgren ved Vedby.

Bil udlejes

til nedsat Pris

C. Jensen. Tlf. Rø 59 y

Avertér i „Nordbornholm“!

Bornholms Dampvaskeri

anbefaler sig som Øens eneste store, moderne indrettede Vaskeri-virksomhed. Al Slags Tøj modtages og leveres hurtigt, proberet og billigst muligt. Manchetskjorter og Flipper kan kun vi levere i den smukke Facon og Udseende som nye, idet vi ved Indlæg af Skjorte og Flippresen, der — foruden at skaane — leverer Deres Manchetlinned saaledes, som det skal og bør se ud.

I egen Interesse gør et Forsøg, og De vil blive tilfreds. Ind- og Udleveringssteder (til Vaskeriets Priser):

Fragtmand Truelsen, Allinge.

Olsker Brugsforening.

Kbm. Mogensen, Tein.

Rø Afholdshotel. Kbm. Lund, Nybro.

Fodtøjshdl. Rønne-Jensen, Gudhjem.

Urmager Nielsen, Klemensker

Barber Kjær, Hasle.

Hovedindleveringssted: Teaterstræde, Rønne, Tlf. 9.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

De Averterende

anmodes høfligt om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvæmste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbude vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

Hvorfor købe Tryksager

Indpakkingspapir og Poser

hos omrejsende Agenter, der paa Grund af Rejsseudgifter maa beregne større Avance paa en ringere Vare, og sælger denne paa Efterkrav og uden Garanti.

J Gornitzkas Bogtrykkeri, Allinge,

er De altid sikker paa at faa Deres Tryksager godt udført til den billigste Pris og saa vidt mulig omgaaende Levering. Telefon 74. Indpakkingspapir, Økonomruller, Poser & Konvolutter til Fabrikspris.

Dejlige, friske Spiseæbler.

Store og smaa Appelsiner.

Mandariner, 20 Stk. i Kassen. Store calif. Blommer Store Rosiner.

Alle andre Sorter af tørrede Frugter af allerbedste Kvalitet — og alt sælges til meget smaa Priser.

Dadler, Figner, Konfect og Juleknaas.

Alle Varer udstilles i straalende, elektrisk Belysning i

Nordlandets Handelshus,

Gør det festligt ved en Flaske god Vin!

Vi sælger ganske fortræffelige Kvaliteter af:

Rødvin
Sauterne
Portvin
Madeira
Sherry
og de gode danske **Frugtvine**,
og Priserne er overkommelige.
God Toddy Rom
God Wisky
God Cognac
Dansk Cloc.

Nordlandets Handelshus.

Tørre Cigarer

med god Smag sælges.

Store og smaa Størrelser i fikse Pakninger — og til rimelige Priser.

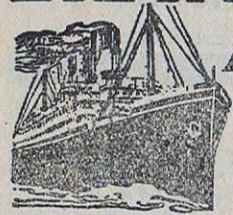
Mange Mærker Cigaretter og Cerutter.

Shagtabak og Grov Pibetobak

i rigtig pæne Pakninger.

Nordlandets Handelshus.

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter fra København til New York og Canada med regelmæssig Afgang flere Gange hver Md. — Familier med tilstrækkelig Kapital samt unge Piger til Husarbejde kan sikres Arbejde i Canada umiddelbart efter Ankomsten. Alle Oplysninger fra Passager-Afdelingen, KONGENS NYTORV 8, København K., eller hos: Bogtr. Kieffer, Rønne, Bogtr. Gornitzka, Næro, Edb. Petersen, Ebaneke, Bogtr. D. Gornitzka, Allinge, Fotograf Berghagen, Hasle.

Elfenbenslakeret Soveværelse

med 3-fløjet Spejl, compl. fra 450 Kr. Egetræs engelsk Spisestue, compl. fra 550 Kr. Chesterfields Dagligstue, 1 Sofa 3 Lænestole med Velour, fra 450 Kr. Ratebetaling kan indrømmes. Solide Købere fra 20 Kr. mdl.

Allinge ny Møbelmagasin, Havnegade 53, Allinge.

BRØDRENE ANKER, HASLE.

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.

Alt til Faget henhørende anbefales.

En Læser af Nordbornholm har sendt os

Aarets Neu-Rupinere.

....

Vor By har en dygtig Haandværkerstand og Embedsfolk, som er en Pryd for vort Land.

Her ingen gaar over Aaen efter Vand, i Sandvig det bedste vi finde kan.

Bech i Produkten har Kul og Koks, og alt muligt andet, som ikke er Juks.

Gangen er go i de Støvler og Sko, som købes hos G. P. paa Torvet, min Tro.

P. C.s Forretning foretrakkes vist, i Isenkram er han jo Specialist.

Hvis Gassen gør Strejke og laver Os, saa sender vi Bud efter Funch eller Grooss.

Hvis man vil vinde den store Gevinst, en „Seddel“ hos Larsen koster mindst.

Skrædderne Ipsen, Kofod og Westh, jeg ved ikke hvem af dem, der syr bedst.

Pynt og Hatte, broderede Faner Fru Thora sælger i lange Baner.

Og der er Blomster og Frugt „en masse“ hos Lauritz Kofod — alt „first klass“.

Hvis Damerne skal flot ekviperes, i „Messen“ af Theodor man ekspederes.

I Kiosken bag Disken Hr. Bryde sig breder, de fine Tobakker frem han leder.

I. B. har Sardiner og lækre Sager, og sikkert selv han paa Varerne smager.

Den fineste Pynt kan man faa hos Planck, hos Slagter Jørgensen en Kalveskank.

Naar Pigen er funden og Bryllup skal staa, Ringen hos Conrad De købe maa.

Hos Gartner Jensen — en Edens Have — der findes altid, hvad man vil have.

Længes man efter en god Cigar, Johan Madsen den sikkert har.

Kjeller saa smukt kan fotografere, Billeder indramme og meget mere.

Jens Hansen han har Benklæder stærke, og sælger dem billigt, vel at mærke.

Hos Kure „Nordlandet“, hvis man har Mønt, kan faas baade Kraftio'r og Damepynt.

Hos Nielsen i „Prima“ faas prima Kaffe, den bedste nogen paa Pladsen kan skaffe.

Johanne Hansen paa Lindeplads kan gøre den kræsneste Kunde tilpas.

Sonne altid til Tjeneste staar for dem, der skal bygge i det nye Aar.

Flæsk og Pølse og Fars man faar, naar man til Dina Sørensen gaar.

I Nordbornholm hvert Barn har lært, at Optændingsbrændet skal købes hos Geert.

Papirhandler Kofod besøge vi maa, naar Legetøj købes skal til de smaa.

I Laurits og Carl har vi Skomagere to, den første har Træsko, den anden kun Sko.

Holm bager Kringler og Julekager, og Wienerbrød, som dejligt smager.

Hos Henning og Nielsen ligesaa, de begge for Brødet slide maa.

Larsen han kommer med Mælk og Fløde og kimer med Klokken, naar Folk skal møde.

Hos Kofod & Mortensen hamres og saves, de leverer Kisten, naar der skal begraves.

Mikkelsen hamrer, pudser og filer, saavel paa Cykler som gamle Biler.

Gornitzka han baade trykker og sætter i „Nordbornholm“ de Gaader, vi gætter.

Betjenten Larsen er ung og ny, den flotteste Ungkarl i hele vor By.

Og Doktor Borch kan vi ikke undvære, han ved nøjagtig, hvordan han skal skære.

Paa Sygehuset Patienterne bliver behandlet og plejet som rigtige Grever.

Vor Sygeplejerske Frøken Hjort, har virket længe og virket stort.

Vor Jordmoder, Fru Christiansen, er altid paa Færde og udnytter Chancen.

Af Lærere findes her vistnok fem, og Kofod hedder en Halvdel af dem.

Kofoed hedder ogsaa vor Jernbanemand, han hjælper Borgmest'eren saa godt han kan.

Hr. Ridder, Ipsen og Brandt i „Kassen“, har faaet Elektrisk og sparer paa Gassen.

Kæmner Mortensen af alle er kendt, saavel som Transen, hans Assistent.

Byraadet samt Hr. Borgmester Bloch leder efter Balancen og finder den nok.

„Godt Nytaar“ vi ønsker store og smaa. Gid Byen lyse Tider maa faa.

Dame-Overtræksstøvler

hel Gummi, prima Kv. uds. for 6,90 C. Larsens Skotejsforretning, All.

Mit Kontor er flyttet

til Allinge (Bogtr. Gornitzkas Ejendom). Træffes personlig hver Fredag Formiddag.

Overretssagfører Jac. Jensen.

Slagteriets Udsalg, Allinge.

Friske Varer Onsdag og Fredag.

Fersk Flæsk, Karbonade, Mørbrad.

Medisterpølse, Fars.

Bayerske Pølser, Knæpølser

hjemmelavet Sylte,

hjemmesmeltet Fedt.

Forskelligt Paalæg.

Dina Sørensen, Tlf. 38.

Anton Sonnes Byggetorretning

➡ Tlf. Allinge 69 ◀

Nybygninger og Reparationer.

Egetræs- og Kork-Parketgulve,

Finer- og Paplofter.

Flagstænger og Brandstiger

samt Ligkistelager.

Chr. Sonne, Allinge.

Bornholms Spare- og Laanekasses

Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.

Renten af Indskud er paa

3 Mdrs. Opsigelse 4,5 pCt. p. a.

Alm. Sparekæsevilkaar 4 -

Folio 2 -

i Forsørgelsesafdelingen 3,6 -

hvortil Præmie, hidtil 2,4 -

A. Lyster, Hasle.

Hjemmelavet Sylte,

Medister og Lungepølse.

Varm Blodbudding

hver Fredag Middag.

Hasle fotografiske Atelier — BERGHAGEN —

Optagelse paa Atelieret indtil Kl. 9 Aften — ogsaa Søndag!

Hurtig Ekspedition. Billige Priser. (Forudbestil Tid — Tlf. Hasle 66).

Prøv alle mine Brødsorter

i prima Kvaliteter og De bliver tilfreds.

Brødet bringes overalt.

S. Nielsen, Sønderg.s Bageri.

Tlf. Allinge 14.

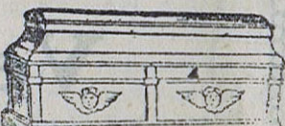
Allinge Skæpereri

Optændningsbrænde altid paa Lager, billige Priser.

Tlf. 29. Geert Hansen.

Kofoed & Mortensen Byggetorretning

Tlf. All. 77

Tlf. All. 79

Ligkister og Ligtøj.

Allinge Teglværk

anbefales.

Mursten, Teglsten, Drænrør.

Tlf. 127.

Aktieselskabet Hasle Bank

modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Termindelser til Kreditforeninger, ordner Kreditlaan m. m.